

Informe de retorn

Sessions de participació ciutadana

Fase: Pre-propostes

Febrer de 2018

Antecedents

La Generalitat de Catalunya, amb la col·laboració dels Consells Comarcals del Vallès Occidental i del Vallès Oriental, impulsa els treballs de redacció del **Pla Específic de Mobilitat del Vallès** (d'ara en endavant, PEMV). El PEMV haurà de contenir les determinacions oportunes per estructurar un sistema de transport públic col·lectiu competitiu, que presti especial atenció a la xarxa d'autobusos interurbans i d'aportació a la xarxa ferroviària (existent i planificada), i al sistema d'intercanviadors, i que alhora doni directrius sobre polítiques urbanes d'aparcament. Aquest Pla podrà, si escau, completar la xarxa de tramvies o plataformes segregades per autobús així com establir criteris d'intervenció a la xarxa viària que servirà de suport als desplaçaments en autobús. Així mateix, el Pla també ha de servir per valorar les necessitats d'infraestructures del sistema viari, tant pel que fa al transport motoritzat com el no motoritzat (vianants i bicicletes). De la mateixa manera, el PEMV avalua quina és la repercussió del Pla sobre la matriu territorial i el medi atmosfèric i la salut de la ciutadania, incorporant un anàlisi ambiental previ i considerant aquest aspecte en cadascun dels escenaris i àmbits de treball.

En aquest marc s'està portant a terme un **procés de participació ciutadana**, estructurat en tres fases: una d'inicial, a la fase d'inici d'elaboració de la Diagnosi, una altra de formulació de pre-propostes i l'última, de retorn del Pla.

Els dies 30 de gener a Terrassa i 6 de febrer a Canovelles, s'han celebrat les sessions de participació per a promoure un debat entorn els resultats de la Diagnosi inicial (en elaboració) i generar debat per definir les pre-propostes a valorar per part de l'equip redactor del Pla.

Després d'una benvinguda i contextualització del Pla -efectuada pels representants dels Consells Comarcals/Ajuntaments que acollien l'acte i/o del Departament de Territori i Sostenibilitat- l'equip redactor va presentar un resum dels principals resultats de la Diagnosi i obrí un torn obert de paraula. Posteriorment es convidà a les persones assistents a la sessió, a participar en una **dinàmica de treball** per tal de generar un debat actiu sobre el llistat preliminar d'oportunitats de millora detectades en la Diagnosi i formular propostes d'actuació concretes.

Aquest document recull els resultats de la dinàmica de participació amb les actuacions proposades pels participants dels dos Vallesos, incorporant també el detall dels aspectes destacats per la ciutadania durant el torn obert de paraula.

Objectius de la sessió

EXPOSICIÓ EN PLENARI

- Presentar un resum dels principals resultats del document de Diagnosi del PEMV a la ciutadania.

DINÀMICA DE PARTICIPACIÓ

- Debatre sobre un llistat preliminar d'oportunitats de millora detectades en la Diagnosi inicial.
- Formular propostes concretes d'actuació en relació a les mateixes.
- Recollir els comentaris i inquietuds de la ciutadania.

Aspectes destacats del torn obert de paraula

A continuació es recullen les inquietuds i aspectes sobre els quals els assistents a la sessió del **Vallès Occidental** van expressar el seu interès en el torn obert de paraula finalitzada l'exposició de la Diagnosi del PEMV:

- Es qüestiona si l'estudi contempla el tren o metro lleuger que havia de passar per Ciutat Meridiana, travessar Collserola i arribar fins a Cerdanyola.
- Es fa la petició de que Cerdanyola pugui incloure's en la corona 1 del sistema tarifari integrat, ja que és un municipi més proper a Barcelona que d'altres inclosos en aquesta zona i en canvi no hi està integrat.
- S'exposa la problemàtica sobre la deficient comunicació en transport públic del Centre d'Assistència Primària II Cerdanyola – Ripollet. Actualment cap mitjà de transport públic hi té parada, amb la dificultat que això suposa sobretot per a la gent gran.
- Es mostra interès sobre com s'ha fet la part ambiental, sobretot pel tema d'emissions.
- Es demana com es finançarà el Pla i si es tindrà en compte el principi de “qui contamina paga” per no cometre els mateixos errors que en el passat.
- S'apunta que una de les preocupacions dels Vallesos és la B-40.
- S'exposa la casuística del POUM de Rubí, que contempla la desviació del trànsit pesant del centre de la ciutat cap al vial al costat de la B-30 i vinculat amb la C-16. S'apunta que aquestes actuacions poden suposar també una oportunitat de millora pel PEMV i que impliquen una bona coordinació amb els treballs de planejament urbanístic municipal que es puguin fer en els diversos municipis dels Vallesos. Per altra banda, també a Rubí, s'exposa la proposta que hi ha sobre la taula de fer una nova estació dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya al polígon de la Llana. En aquest cas, els veïns no veuen clar que sigui una actuació necessària.
- Es considera que en el transport públic, i en especial el servei de rodalies de Renfe, cal millorar l'accessibilitat per a les persones amb mobilitat reduïda i la senyalització dels vagons. Com a exemple, s'exposa el cas del tancament a Sabadell de l'única estació que tenia accessos adaptats per a persones amb mobilitat reduïda.

Aspectes destacats del torn obert de paraula

A continuació es recullen les inquietuds i aspectes sobre els quals els assistents a la sessió del **Vallès Oriental** van expressar el seu interès en el torn obert de paraula finalitzada l'exposició de la Diagnosi del PEMV:

- Es troba a faltar que la Diagnosi del PEMV incorpori informació sobre els accidents en transport públic, tal i com s'ha fet a nivell de transport privat.
- És interessant que en el document de Diagnosi es puntualitzi la distància que es considera quan es parla de “desplaçaments”.
- Es considera que a l'hora d'establir línies d'acció del PEMV cal fer un pas més enllà i treballar per reduir la mobilitat (ex. promoure mesures per fomentar el teletreball).
- Sobta que no es disposi de dades de contaminació atmosfèrica més actuals (les dades base emprades són del 2014).
- Es troba a faltar que durant la presentació del resum de la Diagnosi no s'hagi donat més protagonisme al tema de la relació mobilitat - CO₂, així com les millores que preveu el Pla en relació al canvi climàtic. Es qüestiona la idoneïtat d'emprar els factors d'emissió publicats per l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic (OCCC) per efectuar el càlcul d'emissions de CO₂ vinculat al pla de mobilitat.
- Es considera imprescindible que en el procés d'elaboració del PEMV la part ambiental esdevingui la peça clau sobre la qual, a partir d'una dada bàsica com ara el nivell d'emissions objectiu, es plantegi quin és volum de vehicles que cal reduir o quines mesures cal emprendre per aconseguir l'objectiu.
- Es considera que l'objectiu ambiental del PEMV hauria de ser l'assoliment del 0% de població exposada a valors superiors als nivells límit dels contaminants atmosfèrics sobre les persones.
- Es mostra preocupació per si el PEMV implicarà la construcció de noves infraestructures que comportin la fractura del territori.
- Es valora positivament el llistat preliminar d'oportunitats de millora detectades però es considera clau establir blocs prioritaris pensant en l'horitzó del Pla (2026). Pel ciutadà que efectua l'aportació, són prioritaris el transport públic ferroviari, la mobilitat de mercaderies i la gestió de la mobilitat.
- Es manifesta que la mobilitat a peu i en bicicleta també és un bloc molt important, considerant que la bicicleta és un mitjà competent per a trajectes de més de 5 km. Condicionant carrils bicicleta i millorant la intermodalitat amb al xarxa ferroviària se'n potenciaria l'ús. Es detalla que es podria crear una xarxa de camins lents per comunicar municipis, aprofitant camins rals.
- Es lamenta que si bé Catalunya compta amb una llei de mobilitat capdavantera, aquesta no s'està acomplint (ex. en el cas de la mobilitat d'alta ocupació no funciona. S'apunta que la causa pot ser la manca d'incentius econòmics).

Dinàmica de participació: Propostes d'actuacions

Descripció de la tasca

- En base al **llistat preliminar d'oportunitats de millora** que l'equip redactor del Pla ha presentat durant l'exposició resum de resultats de la Diagnosi, les persones participants a la sessió han estat convidades a iniciar un debat per a **valorar-les, formular propostes concretes d'actuacions** així com exposar altres comentaris relacionats amb els objectius de la jornada.
- Per tal de facilitar el debat entre les persones participants, les oportunitats de millora s'han classificat en diferents blocs:
 - Bloc 1: Transport públic col·lectiu ferroviari
 - Bloc 2: Transport públic col·lectiu per carretera
 - Bloc 3: Xarxa viària
 - Bloc 4: Mobilitat a peu i en bicicleta
 - Bloc 5: Mobilitat de mercaderies
 - Bloc 6: Gestió de la mobilitat

Resultats

- Totes les aportacions efectuades per les persones assistents han estat recollides en les pàgines següents.
- La informació recollida s'ha estructurat segons els sis blocs. Per a cada bloc, inicialment es destaca la valoració que han fet els assistents dels dos Vallesos en relació a les oportunitats de millora detectades, així com la identificació dels aspectes on s'han centrat en l'elaboració de propostes d'actuació. A continuació es llisten les oportunitats de millora que es desprenen de la Diagnosi i es relacionen totes les actuacions concretes formulades pels assistents, juntament amb altres comentaris referents a la temàtica del bloc en qüestió.
- Per facilitar la lectura del document i mantenir la diferenciació de les aportacions d'un i altre Vallès, es distingeixen de **color blau les observacions del Vallès Occidental** i de color **gris les del Vallès Oriental**.

Bloc 1: Transport públic col·lectiu ferroviari

Valoració del llistat preliminar d'oportunitats de millora

Els participants a la sessió del Vallès Occidental van considerar les oportunitats detectades com a adients, essent 1.1, 1.4 i 1.5 les prioritàries.

Els participants a la sessió del Vallès Oriental van considerar les oportunitats detectades favorablement, amb l'única excepció de la idoneïtat d'augmentar la cobertura ferroviària en zones d'alta densitat mitjançant noves estacions (1.3), ja que això pot incrementar el temps de trajecte.

Oportunitats i propostes d'actuació Bloc 1¹

OPORTUNITAT	PROPOSTA D'ACTUACIONS A DESENVOLUPAR
1.1. Potenciar l'oferta ferroviària transversal del Vallès i crear intercanviadors que contribueixin al mallatge de la xarxa.	<ul style="list-style-type: none">• Prioritzar el corredor ferroviari paral·lel a la B-40 considerant que ja s'han fet els trams projectats.• Dissenyar una "segona línia" S1 i S2 que connecti els barris de les ciutats per les que passi que tinguin alta densitat de població i que quedin distants de les instal·lacions actuals.• Aprofitar al màxim les infraestructures existents: R3, R4 i R8. En el cas de l'R8 cal incrementar la freqüència.
1.2. Incrementar la intermodalitat de les estacions ferroviàries, especialment de les estacions de referència o capçalera, mitjançant la millora del TPC de connexió, parks&ride i aparcaments segurs de bicicletes, entre d'altres.	<ul style="list-style-type: none">• Millorar la intermodalitat entre l'autobús i el ferrocarril. Per fer-ho, cal adequar i compatibilitzar els horaris d'un mitjà amb l'altre, així com apropar les parades dels autobusos a les estacions dels ferrocarrils.• Posar espais d'aparcament segur per a bicicletes a totes les estacions.• Incrementar la intermodalitat entre l'autobús i el ferrocarril millorant les línies i els horaris en les connexions, per exemple en el cas de Caldes de Montbui. Per altra banda, també és necessari unificar les estacions d'autobusos i ferrocarril, ja que actualment en alguns casos estan força separades.• Dotar de bici-estacions dimensionades a cada estació de rodalies i garantir la connexió ciclable fins a les estacions ubicades fora del nucli urbà. Per exemple, la Bicicleda de Cardedeu.
1.5. Garantir l'accessibilitat PMR al conjunt de la xarxa ferroviària.	<ul style="list-style-type: none">• Marcar al terra de les estacions la ubicació exacta de l'accés per a persones amb mobilitat reduïda.
1.6. Millorar la seguretat amb la supressió dels passos a nivell viaris i de vianants.	<ul style="list-style-type: none">• Estudiar i marcar terminis d'actuacions, així com estudiar bé el cost del soterrament dels passos a nivell.

Altres comentaris

- Cal garantir la qualitat ambiental de les estacions. Augmentar l'atractiu i els serveis dels trens de rodalies, per exemple millorar el confort i facilitar l'accés a internet (wifi), etc., farà que més persones facin ús d'aquest model de transport.

¹ No s'han efectuat propostes d'acció per les oportunitats 1.3 Augmentar la cobertura ferroviària en zones d'alta densitat mitjançant noves estacions i 1.4 Millorar la capacitat dels sistemes ferroviaris d'accés a Barcelona.

Bloc 2: Transport públic col·lectiu per carretera

Valoració del llistat preliminar d'oportunitats de millora

Els participants a la sessió del Vallès Occidental en general van considerar les oportunitats detectades com a adients i necessàries, en especial van destacar com a imprescindible la potenciació de les principals línies de bus internes al Vallès millorant la velocitat comercial i la qualitat del servei (2.2).

Els participants a la sessió del Vallès Oriental van assenyalar com a important la necessitat de potenciar les línies de bus a la demanda (2.4).

Oportunitats i propostes d'actuació Bloc 2²

OPORTUNITAT	PROPOSTA D'ACTUACIONS A DESENVOLUPAR
2.2 Potenciar les principals línies de bus internes al Vallès, amb actuacions que permetin una millora de la velocitat comercial i la qualitat del servei.	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="585 564 1425 588">• Avaluar contínuament la qualitat de les concessions de l'autobús interurbà.
2.3 Incrementar els serveis o crear noves línies de TPC en les relacions amb dèficits de connectivitat identificades a la diagnosi.	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="585 696 1821 749">• Crear una nova línia de transport públic col·lectiu que ressegueixi el Congost, unint els polígons industrials des de la Garriga fins a Mollet.

Altres comentaris

- Cal reduir els preus de les tarifes de totes les línies per millorar la competitivitat del servei.

² No s'han efectuat propostes d'acció per les oportunitats 2.1. Incrementar la quota modal del TPC als corredors de la Riera del Tenes i de la Riera de Caldes amb Barcelona i 2.4. Potenciar les línies de bus a la demanda o d'accés a estacions de referència als nuclis amb baix servei de transport públic.

Bloc 3: Mobilitat a la xarxa viària

Valoració del llistat preliminar d'oportunitats de millora

Els participants a la sessió del Vallès Occidental van valorar positivament les dues oportunitats de millora detectades en base a la Diagnosi (3.1 i 3.2).

Els participants a la sessió del Vallès Oriental, per contra, van mostrar el seu desacord en l'enfocament de les oportunitats de millora plantejades per l'equip redactor en relació a la mobilitat a la xarxa viària. En el cas de l'oportunitat de millora de les connexions viàries transversals i mar-muntanya (3.2) els assistents van assenyalar que aquestes actuacions facilitarien el trànsit en vehicle privat, aconseguint l'efecte contrari al que consideren que cal potenciar que és el transport públic.

Oportunitats i propostes d'actuació Bloc 3³

OPORTUNITAT	PROPOSTA D'ACTUACIONS A DESENVOLUPAR
3.1 Millores dels dèficits de capacitat sobre la xarxa viària d'altres prestacions al Vallès, més enllà de la congestió estructural en els accessos amb Barcelona.	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="585 632 1184 658">• Evitar la renovació de les concessions dels peatges.

Altres comentaris

- Estudiar i planificar la necessitat de rondes per descongestionar el trànsit a l'interior de les ciutats. Per exemple, la C-1413 de Rubí, la ronda oest de Sabadell fins la carretera de Castellar del Vallès, etc.
- Com a punt de partida, cal qüestionar la supremacia del cotxe en la mobilitat viària.
- Realitzar una campanya de divulgació i sensibilització de les conseqüències per a la salut de l'ús del transport privat, amb l'objectiu de disminuir els desplaçaments en cotxe i camió.
- Es considera innecessària la millora de les connexions viàries transversals i mar-muntanya (3.2), ja que això potenciarà l'ús del vehicle privat i és contrari a la voluntat de potenciar el transport públic.

³ No s'han efectuat propostes d'acció per l'oportunitat 3.2 Millora de les connexions viàries transversals i mar-muntanya que permetin superar els dèficits de continuïtat, sinuositat i secció reduïda.

Bloc 4: Mobilitat a peu i en bicicleta

Valoració del llistat preliminar d'oportunitats de millora

Els participants a la sessió del Vallès Occidental van considerar prioritari ampliar la xarxa d'itineraris interurbans per a bicicletes i vianants (4.1).

Els participants a la sessió del Vallès Oriental van valorar la mobilitat a peu i en bicicleta com un dels àmbits més rellevants.

Oportunitats i propostes d'actuació Bloc 4⁴

OPORTUNITAT	PROPOSTA D'ACTUACIONS A DESENVOLUPAR
4.1 Ampliar la xarxa d'itineraris interurbans per a bicicletes i vianants, prioritzant els corredors de major demanda i amb distàncies entorn els 5 km.	<ul style="list-style-type: none">• Potenciar les xarxes interurbanes de carrils bici i espais per a vianants. Per exemple, la comunicació entre Terrassa, Sabadell (per la N-150) i Sant Quirze del Vallès, i entre Castellarnau i Torrebonica.• Estudiar i potenciar la connexió en bici de les universitats, els centres comercials i d'oci amb les poblacions properes.• Comunicar tots els municipis contigus amb una xarxa ciclable per a ús quotidià. En aquest sentit, es considera que 5 km és una distància molt curta, doncs una distància de 20 km es pot recórrer en 1 hora. Tenint en compte això, cal valorar la possibilitat d'ampliar aquest límit.• Fer un carril bici segregat del vial a la carretera de Cànoves, i també en el tram de carretera de Cardedeu a Granollers que passa per l'hospital.

Altres comentaris

- Millorar la seguretat del ciclista i la senyalització, que disposin d'un espai separat dels vehicles i vianants.
- S'apunta que cal deixar de tenir en compte el cotxe com a mitjà viable de transport.
- Fomentar la bicicleta com a mitjà de transport quotidià de futur i incentivar als usuaris que l'utilitzin amb aquest fi.
- Realitzar campanyes de conscienciació de que la bicicleta és un mitjà de transport revolucionari i popular, més enllà del seu ús en el temps de lleure i esport.
- Dotar tots els pobles i estacions de pàrquings públics i segurs per a bicicletes. Per exemple, la Bicicleda de Cardedeu.
- Millorar l'accessibilitat en bicicleta de forma segura a escoles, universitats i llocs de treball.
- Habilitar punts de càrrega per a bicicletes elèctriques.
- A diferència del Vallès Occidental, a les carreteres del Vallès Oriental manca la senyalització d'obligació de respectar la distància lateral d'1,5 metres per avançar als ciclistes.

⁴ No s'han efectuat propostes d'acció per l'oportunitat 4.2 Millorar la permeabilitat longitudinal i transversal d'infraestructures que salvin l'efecte barrera entre sistemes urbans propers.

Bloc 5: Mobilitat de les mercaderies

Valoració del llistat preliminar d'oportunitats de millora

Els participants a la sessió del Vallès Occidental van creure prioritària la oportunitat de millora que passa pel desenvolupament del Corredor ferroviari del Mediterrani (5.1).

Els participants a la sessió del Vallès Oriental van coincidir en valorar com a fonamental el desenvolupament del Corredor ferroviari del Mediterrani (5.1).

Oportunitats i propostes d'actuació Bloc 5⁵

OPORTUNITAT	PROPOSTA D'ACTUACIONS A DESENVOLUPAR
5.1. Disminuir el trànsit de pas de camions pel Vallès gràcies al desenvolupament del Corredor ferroviari del Mediterrani.	<ul style="list-style-type: none">• Utilitzar també el transport de mercaderies amb vaixell, "autopistes del mar", com a complement a la xarxa ferroviària del corredor Mediterrani.• Transportar les mercaderies de mitja i llarga distància amb tren.
5.3. Promoure l'eficiència i ambientalització de les flotes de transport de mercaderies.	<ul style="list-style-type: none">• Desenvolupar aplicacions mòbils que conjuntament amb un GPS (Google Maps, Tom Tom, etc.) permetin accedir amb rapidesa i seguretat a les naus, carrers i vials situats als polígons industrials habitualment no retolats.• Distribució de mercaderies d'última milla amb vehicles elèctrics i bicicletes o tricicles de càrrega. Promoure les plataformes de Distribució Urbana de Mercaderies amb Bicicleta (DUMB) a tots els municipis.

Altres comentaris

- Desincentivar el servei de paqueteria en zones urbanes i promoure aquest servei amb bicicletes de càrrega (DUMB).

⁵ No s'han efectuat propostes d'acció per l'oportunitat 5.2 Desenvolupar noves terminals intermodals de mercaderies que permetin una major potenciació de l'ús del ferrocarril, en el cas del Vallès, la terminal de la Llagosta.

Bloc 6: Gestió de la mobilitat

Valoració del llistat preliminar d'oportunitats de millora

Els participants a la sessió del Vallès Occidental van indicar com a prioritària la millora en la regulació dels títols i tarifes del transport públic (6.2).

Els participants a la sessió del Vallès Oriental van considerar adients les oportunitats de millora detectades. A més, també van destacar la necessitat de realitzar campanyes de conscienciació i establir mesures per contenir l'ús del vehicle privat.

Oportunitats i propostes d'actuació Bloc 6⁶

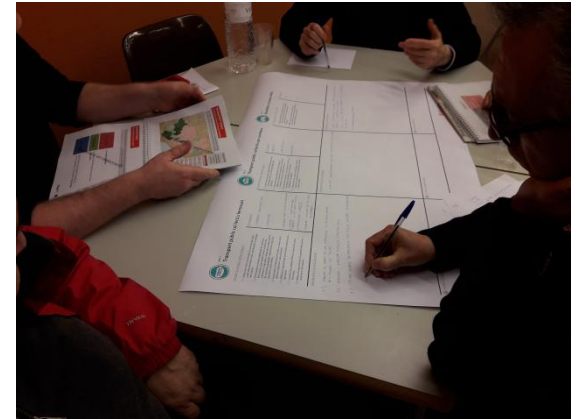
OPORTUNITAT	PROPOSTA D'ACTUACIONS A DESENVOLUPAR
6.1 Impulsar plans específics de mobilitat per als grans centres generadors de mobilitat de la comarca. Per exemple el de la UAB.	<ul style="list-style-type: none"> • Incentivar l'elaboració de Plans de Desplaçament d'Empresa mitjançant bonificacions fiscals per a les empreses que els implementin. • Promoure la realització de Plans de Mobilitat Urbana a tots els municipis.
6.2 Regulació dels títols i tarifes del transport públic de forma més eficient, justa i equitativa.	<ul style="list-style-type: none"> • Promoure una tarifació per quilòmetre. Adquisició d'un títol de transport amb càrrec per ús real segons tarifa amb aparells <i>contactless</i>. • Regular el sistema tarifari a nivell supramunicipal. En general, cal una reducció dels preus de les tarifes de totes les línies per millorar la competitivitat del servei.
6.3 Nous models de tarifació viària de la xarxa viària d'altres prestacions i dels accessos a Barcelona.	<ul style="list-style-type: none"> • Obligar el pas dels vehicles pesants a passar per l'autopista, doncs actualment algunes infraestructures estan infrautilitzades. Cal una gestió dels peatges per fer-ho possible.
6.5 Promoció del vehicle elèctric i dels vehicles d'alta ocupació.	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicar mesures fiscals per incentivar la compra i l'ús del vehicle elèctric i la mesura dels vehicles d'alta ocupació. • Fer extensiva la mesura de promoció també a altres tipologies de vehicles ambientalment eficients.

Altres comentaris

- Disposar d'informació sobre les condicions ambientals en episodis de contaminació atmosfèrica. Facilitar l'ús d'aplicacions mòbils que informin de les vies, els recorreguts i els mitjans de transport alternatius.
- Realitzar campanyes per conscienciar de la despesa i impacte real de l'ús del vehicle privat en comparació amb altres alternatives.
- Contenció de l'ús del vehicle privat per a usos individuals i en aquells casos on hi ha alternatives amb transport públic.
- Crear una línia de tren transversal entre els dos Vallesos que comunicui Cardedeu i Terrassa, passant per Sabadell.
- Es troba a faltar un anàlisi demogràfic i l'impacte en la mobilitat industrial.

⁶No s'han efectuat propostes d'acció per l'oportunitat 6.4 Millorar la informació dinàmica sobre el transport públic.

Algunes imatges de la sessió del Vallès Occidental

Algunes imatges de la sessió del Vallès Oriental

Sessió de participació ciutadana PEMV

Correu electrònic de contacte: info@pemv.cat